

Letos se v Česku vylíhla nejranější mláďata jeřába popelavého za poslední desítky let

25. 04. 2022 15:38

Letošní chladné jaro podle aktuálních pozorování prospívá jeřábům popelavým, kteří u nás hnízdí. První mláďata těchto imponantních ptáků byla zaznamenána již 10. dubna, což je nejranější termín dosavadních ornitologických pozorování v České republice. Nalezená mláďata navíc byla již přibližně pět dní stará. Toto unikátní pozorování se podařilo na lokalitě u Holanských rybníků na Českolipsku. Podrobnému monitoringu jeřábů se dlouhodobě věnují ornitologové z projektu Jeřábí život (www.jerabizivot.cz).

„V posledních letech sledujeme změny migračního chování jeřábů a zkracování cest do zimovišť. Někteří jeřábi už dokonce na zimu neodlétají a zimují u nás. Na jaře tak potom nemají daleko na své hnízdiště a mohou proto obsadit teritorium a zahnízdit dříve, než ostatní ptáci, kteří stále migrují,“ vysvětluje Markéta Ticháčková, zakladatelka projektu Jeřábí život a terénní ornitoložka Zoo Ostrava.

„Naše závěry dokládá i příběh přímo z místa, kde jsme letos tato první kuřata pozorovali. Dříve zde hnízdil pár, o kterém jsme díky barevnému značení pomocí kroužků věděli, že pravidelně migroval až do Španělska,“ doplňuje Markéta Ticháčková. „Před třemi lety se však na stejné lokalitě objevil jiný pár, a to v době, kdy byl značený jeřáb teprve v Německu na cestě zpět do ČR, takže o své hnízdiště přišel.“

Jeřábi se stavbou hnízda začínají brzy, často již v březnu. Snáší obvykle dvě vejce, která inkubují 30–31 dní. Většinou lze tedy první malá mláďata potkat až na konci dubna. Na péči se pak podílejí oba rodiče.

Čerstvě vylíhnutá jeřábí mláďata to nyní rozhodně nebudou mít lehké. Období jejich vodění je pro jeřáby nejnebezpečnější fází života, kdy jsou nejzranitelnější. Hlavním predátorem jeřábů u nás je liška, která je schopna zaútočit i na dospělého jedince. Útok lišky na plně vzletné dospělé

jeřáby, kteří nocovali v mokřadu, se nám nedávno [podařilo zachytit i na fotopast](#). Predaci mláďat liškou může často i nevědomky napomoci člověk, který vyplaší dospělé jeřáby, kteří by jinak své potomky proti lišce bránili. Další příčinou úhynu způsobenou člověkem může být i venčení psů nebo sekání luk ve špatném období.

„V těchto měsících je potřeba apelovat na lidi, aby se v blízkosti rybníků a mokřadů, kde mohou ptáci hnízdit, chovali maximálně ohleduplně. Je třeba se chovat tiše, mít psy na vodítku, a kdyby náhodou narazili na zdánlivě opuštěné hnízdo s vejci či ukryté mládě, ať se co nejrychleji vzdálí. Rodiče se s největší pravděpodobností brzy vrátí,“ popisuje Petr Lumpe, spolupracovník projektu Jeřábí život.

Jeřábí popelaví u nás po dlouhé přestávce hnízdí teprve krátce – od osmdesátých let minulého století. Jejich pozorování a ochraně se věnuje tým zkušených ornitologů v rámci projektu Jeřábí život. A to především pomocí barevného značení a GPS-GSM vysílačů, které umožňují mnohem detailnější monitoring pohybu těchto ptáků. **To je možné především díky Zoo Ostrava a Zoo Liberec, které nákupy a provoz vysílačů financují.** Doposud jsme vysílačem vybavili celkem deset jeřábů (ne všichni přežili do současnosti), z toho tři na Moravě a ve Slezsku, jednoho v jižních Čechách a ostatní v severních Čechách.

Sledujte www.jerabizivot.cz nebo <https://www.facebook.com/JerabiZivot>.

TZ: ZOO Liberec